

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal
József kir. herceg-u. 1. - Tel. 7-88

Politikai napilap

Egyes szám ára: 1000 korona
Előfizetési ár egy hóra 35,000 K

A moszkvai

vörös vezérkar újból átsempészte dollárait a magyar határokon és pár héttel ezelőtt megkezdte a lélek vásárlást Marx vörös tébolyának megvalósításához. A „troika” a leg hírhedtebb és legügyesebb agitátorait küldte Budapestre és Kun Béla Bécsben leste a szervezkedés eredményét: az új diktatúrát.

Csendben, a legnagyobb körültekintéssel folyt a szervezkedés és Rákosi volt népbiztos, valamint Weinberger Zoltán, Kun Béla volt titkára, mindent elkövettek, hogy felébresszék a magyarországi kommunista-pártot. Céljuk megvalósításában segítőtársul a szociáldemokratapárt pár hónappal ezelőtt alakult ellenzéki frakcióját, az ugynevezett Vági-csoportot szemelték ki és a munkásság háta megett s azok egynémelyikének támogatásával szorgalmasan építették a remélt diktatúra „sejtrendszerét”.

A magyar rendőrség éber figyelme azonban megzavarta a moszkvai vörös internacionale agitátorainak munkáját és leleplezte azt a szervezkedést, amelynek célja volt: a kommunizmusnak Magyarországon való újjáteremtése. A magyar rendőrség kitűnő szervezete tehát visszaverte a moszkvai vörös vezérkar nagy körültekintéssel és titokzatossággal vezetett támadását és elfogta mindazokat az embereket, akiket a dollár csengése vagy a marxi utópia elcsábított s akik eladva lelkiüket, az új forradalom előkészítésén munkálkodtak.

A leleplezett kommunista szervezkedés sok tanúságot szolgáltatott és figyelmeztetett arra, hogy a vöröstéboly szikrái még mindig tüzet gyújthatnak. Ezzel tisztában van minden józan magyar ember és tudják az illetékesek is. Mi most nem is erről akarunk beszélni, hanem a kommunista szervezkedésrel kapcsolatos valamilyen más dologról, a Vági-csoport politikai szerepéről és arról a kapcsolatról, illetve sajtótámogatásról, amelyben a fajvédők ugyanis a Vági-csoportot, mint a szociáldemokratapárt ellenzéki frakcióját részesítették. A fajvédők ugyanis a Vági-párt megalkulását nagy örömmel üdvözölték és az új alakulást, mint a munkásság egyrészének nemzeti öntudatra ébredését ünnepelték. Lapjaikban sürűn nyilatkoztatták Vági Istvánt, s benne látták azt az embert, aki megteremti a magyar nemzeti szocialista-pártot, amely hivatva lesz az internacionale alapján álló szociáldemokratapárt hatalmát megtörni és a marxi törekvéseket a magyar munkásság lelkéből kiölni.

A fajvédők reménykedése azonban nem vált be s a Vági-csoport „fajvédők” szereplése a legveszedelmesebb internacionalizmusba csapott át.

Kiváncsiak vagyunk, hogy a fajvédelem ez újabb baklövését, a Vági-párt iránti rokonszenvét és reménykedését hogyan fogja elkönyvelni s mivel fogja indokolni

azt a pártfogást, amelyben a Vági-pártot részesítette és amely pártfogás és támogatás leple alatt nem is egy „fajvédő”, hanem egy valószínűsége népbiztos huzódott meg.

Kun Béla Bécsből irányította a leleplezett kommunista összeesküvést

Ujabb részletek Rákosi volt népbiztos és társainak elfogatásáról - Moszkvából kaptak pénzt a szervezkedésre

Elfogták a második „garnitúrát”

Budapest, szept. 24. Ujabb szenzációs fordulat állott be a kommunista ügyében folyó nyomozásban. Hetényi Imre főkapitány-helyettes ugyanis, aki az egész nyomozást irányítja, szenzációs adatokat kapott arra vonatkozólag, hogy a Magyarországon titokban megalakult kommunista szervezett számlált az a lehetőséggel, hogy ha a vezéreket elfogják és erre az esetre már jó előre újabb intéző bizottságot jelöltek ki. Ez az intéző bizottság már meg is kezdte működését. A főkapitány-helyettes már délelőtt megkapta a bizottság tagjainak névsorát. Ismerik azoknak a nevét, akik a Trojka három tagjának elfogatása után előírászerűen átvették az ügyek irányítását. A főkapitány-helyettes ennek megfelelően már ma délután megtette a szükséges intézkedéseket és még a mai napon őrizetbe veszik az intéző bizottság második garnitúráját is. Általában az ügyben számos előállítás várható, mert a kihallgatások során egyre tisztább kép alakult

ki a rendőrség előtt, hogy milyen nagyarányú és komoly puccs társaság volt az, amelyet a politikai osztály detektívjeinek ügyessége és fáradságot nem ismerő munkája most leleplezett.

Ma délelőtt a detektív-szobában, ahol Rákosi Mátyást egész éjszakán át őrizték, Schweinitzer rendőrkapitány elé vezették a kézrekerült népbiztost. Az alacsony zömök ember, aki amellet meg lehetőségen el is hiszott, sápadt arccal, homlokát folyton zsebkendővel törli, lehajtott fővel megy végig a két detektív között a politikai nyomozó osztály folyosóján. — Először a detektív-szobába vezették be, amely tömve van az elfogott kommunisták egy részével. Csupa sötét külsejű, borotvátlan ijesztő alakok, valósággal meglevenednek a proletár diktatúra alakjai — és a népbiztos, aki Moszkva parancsára idemerészkedett, ahol a legsúlyosabb büncselekmények halmazata miatt fogják szigorú felelősségre vonni.

Rakovszky belügyminiszter nyilatkozata

Budapest, szept. 24. A kommunista szervezkedés leleplezése és a tettesek letartóztatása rendkívül nagy feltűnést keltett nemcsak az országban, de a külföldön is. A rendőrség most nyomozza ki a szervezkedés további szálait és a nyomozás eredményéről ma délután tájékoztatták Rakovszky Iván belügyminisztert.

Marinovich Jenő dr főkapitány és Diószegi János miniszteri tanácsos a délelőtti folyamán hosszabb tanácskozást folytattak Rakovszky Iván belügyminiszterrel, akinek be számoltak a megfogatott kommunista szervezkedésről és természetesen ismertették a belügyminiszter előtt a további nyomozásnak várható eredményeit.

Rakovszky Iván belügyminiszter a tanácskozás után Marinovich Jenő főkapitány és Diószegi János miniszteri tanácsos társaságában fogadta munkatársunkat, akinek a nyomozásról és a letartóztatott kommunisták elleni eljárásról bővebb közléseket mondta:

— A mostani letartóztatások igazolták mindazokat a feltevéseket, amelyek a kommunisták szervezkedéséről szóltak. Természetes, hogy a legerősebben fogunk eljárni, hiszen itt egy külföldi összeköttetésekkel rendelkező szervezkedésről és propagandáról van szó. Kötelességünk, hogy az ilyen mozgalmakat a legerősebben már csirájukban elfojtsuk. Végeredményben azt mi mindig tudtuk, hogy a kommunisták nem nyugszanak és minden módon igyekeznek szervezkedni, hogy önös országrontó céljaikat megvalósítsák. Tudtunk ezekről a szervezkedésekről, ezeket állandó megfigyelésben tartottuk és éppen ezeknek az állandó megfigyeléseknek és elővigyázatosságnak köszönhető, hogy sikerült idejekorán leleplezni ezt az igen komolyan induló, de szerencsére még a kezdetlegesség stádiumában levő mozgalmat.

— Minthogy egész Európában a bolsevista mozgalom ellen megindult a szigorú védekező munka, jo-

gunk van remélni, hogy azoknak a külföldi százlaknak a nyomán, amelyek a rendőrség most leleplezett, sikerülni fog rendet teremteni mindazokon a külföldi gócpontokon, ahonnan a bolsevista propaganda szálai egész Európára szétterjednek.

A nyomozás részleteiről éppen a további nyomozás sikere érdekében sem a belügyminiszter, sem pedig a belügyminiszter szellemében a nyomozást irányító főtisztviselők nem nyilatkoztak, mert a részleteknek nyilvánosságra jutása folytán esetleg egéruat vehetnének a még őrizetbe nem vett kommunisták.

A letartóztatott kommunisták az orosz szovjet segítségét várják

A kommunista vezeték külön cellákban nyertek elhelyezést és rendkívül közömbösen viselkednek. Egyáltalában nem tagadják, hogy kommunista szervezkedést készítettek elő és a külföldi összeköttetéseiket is bevallották és általában egész maguktartásuk olyan, mintha nem főbenjáró bünt követek volna el, hanem szerintük még egészen természetes szervezkedést segítettek volna előre. Minden válaszukban, amit a hozzájuk feltett kérdésekre intéznek, kiérzik az a remény, hogy majd az oroszországi kommunisták jönnek segítségükre és azok fognak diplomáciai tárgyalásokat indítani kieserelésük, illetőleg kiadatásuk érdekében.

A rendőrségnek Rakovszky Iván belügyminiszter a ma délelőtti tanácskozáson igen szigorú utasításokat adott, amelyeknek értelmében a további nyomozásokat lefolytassák és bizonyosra vehető, hogy a most leleplezett — nagyarányú kommunista szervezkedésnek még a csiráit is kifogják irtani.

Hogyan fogták el Rákosi népbiztost és társait

Budapest, szeptember 24. A kommunista puccs tervezőinek leleplezéséről még a következőket jelentik:

A megbízottak irányítására mint legfelsőbb fórumot küldték Budapestre Rákosi Mátyást, Weinberger Zoltánt és Balog Lászlót, hogy az összegek, amelyek a szervezkedés céljaira érkeztek, ismeretlen emberek kezén el ne sikkadjanak.

Pontos adatok szerint 1500 dollár volt az a minimális összeg, amely Budapestre érkezett. Többször történt, hogy egyes nagyobb agitációs munka végrehajtására Bécsből és Párisból érkező pénzküldemények megduplázódtak.

Hein Péter detektívfelügyelő megállapította Weinberger lakását és megtudta azt, hogy szeptember 22-én, kedden délelőtt 11 órakor Weinbergernek találkozni kell Rákosi Mátyás volt népbiztossal, a Köztelek utcában, a Hangyaláza előtt.

Rubos detektívfelügyelő egy

rendőrségi sofförrel és négy detektívvel az autótaxi vállalatnál egy autót kért kölcsön és már reggel 10 órakor az autótaxival odaállt a Hangya háza elé s hogy feltűnést ne keltsen, négy csibésznek öltözött detektív ült az autóban, mosóteknőket és hurcolkodási cók-mókokat tartottak az ölükben és az autó ott állt, mintha elromlott volna.

Rákosi, aki alacsony, apró emberke, 11 óra tájban a Boráros tér felől érkezett. Amikor Rákosi az autótaxi elé ért, Heim Péter letette az öléből a gyermekkoscát, kilépett az autóból és ezt mondta:

— „Na, Spitzer ur!”

Rákosi megfordult és nagyon idegesen rászólt a detektívre:

— Ön összetéveszt valakivel. Én nem vagyok Spitzer.

— Akkor ön az a Grün, aki azt a slkkasztást elkövette a napokban.

Rákosi mosolyogni próbált. Azt hitte, hogy valami vicc történt, de ugyanebben a percben érkezett oda Weinberger, aki mikor meglátta, hogy négy ember is körülfogta Rákosit, futásnak eredt és egyenesen belefutott a négy detektív karjaiba.

Amikor a detektívek lefogták, magából kikelve ordítani kezdett:

— Segítség, megtámadtak, segítségek!

Ezt azért tette, hogy a közönséggel kiszabadíttassa magát a detektívek kezéből.

A detektívek most az autóról letették a mosóteknőket és a fazekakat, hogy Rákosit beszállítsák a rendőrségre és addig egy közelben álló rendőrségi autón bevitték a főkapitányságra Weinbergert is.

Rákosit Hetényi főkapitányhelyettes szobájába vezették. Hetényi egy pár pillanatig farkasszemet nézett a volt népbiztossal és aztán ezt mondta neki:

— Na Spitzerkém!

Rákosi élénken tiltakozni kezdett: „De kérem, én nem vagyok Spitzer. Hát hogy tetszik ezt képzelni? Valami tévedésről tan szó” és mosolygva nézett a főkapitány helyettesre.

Hetényi erre felállt és azt mondta: „Nézzé Mátyás...”

Ebben a pillanatban falféher lett Rákosi. Kiverte a homlokát a hideg verejték: „Hát ismernek? Végem van!”

Ezután Rákosi mindent beismer. Amikor kivették a főkapitányhelyettes szobájából, megkérdezte tőle: „Ugy-e, most engem gyorsított eljárással halálra ítélnék?”

Weinberger már valamivel héty kébben viselkedett, de a hetykesége hamar megtört, amikor kiderült az, hogy ő volt, aki pénzt kapott arra a célra, hogy az összes karhatalmakat megszervezze és megszervezze a kommunista pártot is. Munkája azonban mindössze csak 10 napig tartott, mert a rendőrség rátette a kezét.

Balogh mit sem akar vallani. — Hámán Kató az egyetlen, aki töredelmesen bevallotta a végrehajtóbizottságban való előkelő szerepét és rávallott összes társaira. Így történt azután, hogy ma délelőtt Endrődről Budapestre szállították Szabó József kubikosát, aki Kun Bélától a bécsi kongresszuson, melyen részt vett, egyenes megbízást kapott a földmunkások megszervezésére és erre nagyobb összegű pénzt is vett át.

Délelőtt fél 11 órakor érkezett meg Endrődről a vonattal Dehorsky detektívfelügyelővel a lefogott kubikos; öreg, törődött — parasztember, akiről egy pillanatig sem hinné az ember, hogy Bécsben Kun Bélával kongresszust tartott és több, mint 2000 dollárt kapott, hogy a kubikos, valamint a földmunkások között az agitációt megkezdje

Legujabb jelentés a nyomozásról

Budapest, szept. 24. A rendőrség megállapította, hogy Gögös Ignác, Óri Károly és Hámán Kató voltak a moszkvai troikának nevezett háromtagú bizottság vezető tagjai. — Megállapította a rendőrség azt is, hogy a titkos kommunista-párt ez év augusztusában Bécsben gyűlést tartott, amelyen a Vági-párt részéről Hámán Kató, Óri Károly, a külföldön tartózkodó kommunisták közül pedig Kun Béla jelent meg. Ott volt a gyűlésen Rákosi Mátyás, Lendler Jenő, Alpár Jenő volt szovjet követ, Hirosik Ferenc, Balogh László, Kun Béla titkára és Révai József. Ez utóbbi volt az, aki az Otthon-körben revolvert fogott a diktatura gazdasági miatt méltatlan kódó újságírókra.

A gyűlésen kimondták a magyar országi kommunista-párt újból való megalakulását, aztán megválasztották a háromtagú intézőbizottságot, amelynek tagjai lettek Gögös Ignác, Hámán Kató és Óri Károly. Rákosi Mátyás és Weinberger Zoltán vállalkoztak arra, hogy a mozgalom vezetése céljából visszatérnek Magyarországra, miután Kun Béla biztosította őket, hogyha bajuk lenne, Oroszország cserefogolyként ki fogja őket szabadítani.

A rendőrség politikai osztálya ma folytatta a nyomozást és a házkutatás alapján talált iratokból megállapította, hogy a mai napon

elfogott kommunista vezetők helyébe máris új vezetők tértek. A nyomozó detektívek tegnap este megállapították, hogy az új vezetőség Rákospalotán ül össze, a további teendők megbeszélésére. Detektívek mentek ki a gyűlés színhelyére és az egyik szobában 12 embert találtak, akik közül kilencet szabadon bocsátottak, mert nevük nem szerepelt az aktív vezetők listáján. Három embert azonban, akik részei voltak a kommunista mozgalomnak, bevitték a főkapitányságra és őrizetbe vették őket.

Őrizetbe vett a rendőrség egy Szabó József nevű földmivest is, akinek nagy szerepe van a mozgalomban és aki régebben egyik vezetője volt a szociáldemokraták földmives szövetségének. Később azonban Vághoz csatlakozott és őt bízták meg azzal, hogy kubikosokat, napszámosokat és földmivesteket szervezze meg a kommunista mozgalom számára. A detektívek Szabó Józsefet a lakhelyéről, Endrődről Budapestre hozták és kihallgatását megkezdték. Ez a kihallgatás igen érdekes adatokat juttat majd a rendőrség kezére, főként arra vonatkozóan, hogy az ország melyik részében folyt agitáció és hol talált talajra a lelketlen izgatás.

A rendőrség a nyomozást a vidékre is kiterjesztette.

A bécsi rendőrség tagadja, hogy Kun Béla Bécsben járt

Bécs, szeptember 24. A legjobban informált illetékes helyről Rákosi Mátyás bécsi tartózkodásáról a következő felvilágosításokat kaptuk: Rákosi Mátyás Kun Bélával együtt a bolsevizmus bukása után Ausztriába menekült, ahol először Karlsteinban, majd a Steinhofon volt internálva. Kötelezvényt kellett aláírnia, hogy a politikai tevékenységétől tartózkodni fog. A magyar bíróság az osztrák hatóságoktól annak idején kiszolgáltatását kérte, de ezt megtagadták, mert Rákosi Mátyást politikai menekültnek tartották. 1920 április 16-án Rákosi szabadlábra került. Május 8-ig volt szabadlábon, akkor a Steinhofra internálták. Junius 25-én egyszersmindenkora kitiltották Ausztria területéről és akkor Rákosi Oroszország felé vette az útját.

A bécsi rendőrségen legalább is valószínűtlennek tartják, hogy Rákosi Mátyás a saját neve alatt visszatért volna Ausztriába, csak annyi lehet igaz, hogy 1925 áprilisában legfeljebb 2-3 órát töltött.

A franciák bevonultak Sueidába

Damaszkusz, szept. 24. Egy francia hadoszlop bevonult Sueidába.

Páris, szept. 24. Damaszkuszról jelentik a Havas irodának: — Az az oszlop, amely Sueidába bevonult, Gamelin tábornok parancsnoksága alatt állt.

Páris, szept. 24. (Havas.) A francia csapatok Bugenunál kikémlték az ellenséges állást és az ellenség soraiban lövöldözéssel zavart támasztottak. Az ain-maati és a bar-el-tazai örállítások között az összeköttetést helyreállították. A repülőgépek egyike Sesuan környékén az ellenséges gyűlékezéseket bombázta. Mezilla vidékén vívott legutóbbi harcok során az ellenség nagy veszteségeket szenvedett. A franciák oldalán egy ember megsebesült. Az amerikai repülő, tekintettel arra a veszélyre, hogy amerikai állampolgárságukat elvesz-

tik, elhatározták, hogy a jövőben nem küzdenek a francia csapatok oldalán.

Páris, szept. 23. (Wolff.) Fezből jelenti a Petit Parisien külön tudósítója, hogy Garwoon amerikai repülő leszállás közben karját törte.

Benes vámpolitikai tervei

Berlin, szept. 24. Az United Press jelentése szerint Benes arra törekszik, hogy közép-európa államai kedvezményes vámtarifát állítsanak fel.

Amerikai politikai körökben ez a terv rokonérzéssel találkozik, — mert a kedvezményes tarifa alapára helyezkedő gazdaságpolitika különösen az utódállamok és Ausztria számára jelent előnyt.

Meghiusult a Ház összehívása

Budapest, szeptember 24. A demokratikus blokk intézőbizottságának egyes tagjai közölték, hogy a Ház összehívására irányuló akció ma már véglegesen meghiúsultnak tekinthető, mert nem sikerült a kiűzött határidőre, mely holnap jár le, a szükséges számú aláírást megszerezni. Mindössze negyvenhatan írták alá az összehívást kérő ívet, a hátralévő négy aláírást megszerzése azonban leközvetlenül akadályokba ütközik.

Az összehívó ívet nem írta alá Ugron Gábor. De távol maradt a mozgalomtól Beck Lajos, Farkas Tibor, Lakó Tibor és Rákóczi Ferenc, továbbá Meskó Zoltán és Strausz István. Nem írta alá az ívet az ellenzék felszólítására Gaál Gaszton sem. Hiányzik a listáról Friedrich István neve, valamint a fajvédő képviselőké is.

Miután a házszabályok 437. szakasza értelmében a nemzetgyűlés elnökének az első aláírás keltétől számított 14 napon belül az összehívó ívet át kell adni, az elnöknek pedig az összehívás iránt azonnal intézkedni kell, az aláírások elégtelensége következtében az egész mozgalom meghiúsultnak tekinthető.

A druzok kikiáltották Szíria függetlenségét

London, szeptember 24. Szíriai jelentések szerint a druzok kikiáltották Szíria függetlenségét. — A druzok függetlennek kikiáltott hazájuknak „Szíria szabadállam” nevet adták.

Budapesten eltűnt debreceni leány

Budapestről jelentik: Jakabfi István kereskedő bejelentette a főkapitányságon, hogy rokona, Pietye Margit, 15 éves háztartásbeli leány — akinek Debrecenből meg kellett volna érkeznie — nem jött meg a nyugati pályaudvarra, hanem Kelenföldön kiszállt tevédséből és eltűnt. Keresik.

A drágaság miatt tüntető tömeg benyomult a teheráni parlamentbe és megverte a képviselőket

London, szeptember 24. Teheránból jelentik, hogy ott tegnap nagy drágasági zavargások voltak. A tömeg az élelmiszer, de különösen a buza és kenyérhiány miatt összeverődött és tüntetett a hatóságok ellen. Nagyobb csoport a parlament épületéhez vonult s az örök legyűrese után benyomult az ülésterembe. A képviselőket sértésekkel, szidalmakkal és ütlegekkel halmozták el, két képviselőt pedig súlyosan megsebesítettek. A parlament valamennyi ajtaját és ablakát összezúzták, majd egy csoport benyomult a levéltárba és ott mindent összezúzott. Már nagymennyiségű okmányt égettek el, amikor végre megérkezett a fegyveres rendőrség és a tömeget szétverte.

Garázdálkodó román katonák

Nagyvárad, szept. 24. A Nagyváradhoz közel fekvő Szent-János község határában az ötös huszárezred 5 katonája megtámadta, véresre verte és kirabolta Dénes Kálmán és Molnár Zoltán földmivesteket.

Színház

A Csokonai színház műsora:

Szept. 24.: „Papa“. Kardoss Géza fellépésével. C) bérlet.
Szept. 25.: „Offenbach“. Operette. Új betanulással. D) bérlet.
Szept. 26.: „Offenbach“. Operette. Bérletszünet.
Szept. 27.: Délután „Dolly“. Operette. Olcsó helyárak. — Este: „Offenbach“. Operette. Bérletszünet.

Színházi iroda jelentése.

Ma pénteken D) bérletben „Offenbach“ operette reprise. A legnagyobb operette premierek nem sarkalják a színészeket oly ambíció kifejtésére, mint ez a halhatatlan mester legszebb műveiből és melódiáiból összeállított operette. Mint a legszebb és legjobb illatu virágokból összefonott csokor, oly kellemes és jóleső hatást gyakorol mindenki-re a Mester mindenkor újdonsággal ható kiapadhatatlan dallamforrása. Az operette főszereplői Timár Ila Szegő Lili, Szömörkényi Franciska, Szigeti Jenő, Tamás Benő, Endrődy, Csolnakossy, Krompachi, Antók, Kristóf. Ezek a nevek már maguk biztos sikert biztosítanak.

A mozgószínházak műsora:

Meteorban csütörtökön „Orient“ Világatrakció! Maria Jacobini és Harry Liedtke főszereplésével! — Előadások 7 órától.

A kormány az aranykorona mellett döntött

Bud János pénzügyminiszter október 14-én, a nemzetgyűlés első ülésén be fogja nyújtani a valuta-reformról szóló törvényjavaslatot. A javaslat lényege nagy meglepetés lesz a gazdasági élet számára s egyben erősíteni fogja a külföld bizalmát Magyarországra iránt, tekintettel arra, hogy Bud János javaslata az aranykoronát kívánja Magyarországra új pénzegységévé tenni.

Az aranykorona relációjának a fenntartása nem kerül áldozatba és így az agráriusokat is kielégíti, akik a valutareform ügyében csupán azt a feltételt szabták egyik legutóbbi ülésükön, hogy az új magyar pénzegység stabilitása minden áldozat nélkül legyen fenntartható.

Az aranykoronának már megvan a szükséges aranyfedezete nálunk; részben a Nemzeti Bank, részben az állam számára igen jelentős tétel aranypénzt sikerült a fokozatos vásárlásokkal megszerezni, de ezen kívül szinte észrevétlenül sok ezüst főt is vásároltatott össze a kormány, ami szerencsés tranzakciónak bizonyult, minthogy az ezüst ára az utolsó hetek folyamán rendkívül megrágult és különben is erősen hullámzik. Az ezüst váltópénzhez szükséges fémannyal tehát a pénzügyminiszter már rendelkezik.

Varró iparosok!

legjutányosabban szerezhetik be

cérna és fonal,
géptű, gépalkatrész stb.
szükségletükre!

Szilágyi Lajos kézimunka és műhímző üzletben, Széchenyi-u. 1.

A „Debreczen“
telefon száma 789.

Nemzetközi értekezlet a kisebbségek védelmére

Drezdából jelentik: Schiemann Pál, a lett parlamentben helyet foglaló német képviselő, Wilfan József, az olasz parlamentben helyet foglaló szlovén képviselő és Szüllő Géza a csehországi magyar népszövetségi Liga elnöke együttesen felhívás bocsátottak ki, amelyben felkérlik az egyes európai államokat, hogy küldjék ki delegátusaikat egy nemzetközi értekezletre Genf-be október 14-re. A gyűlésen mellőz-

nének minden olyan kérdés tárgyalását, amelyen az egyes csoportok individuális helyzetére vonatkozik. A tanácskozások magva az a kérdés lenne, mikép lehet állampolgári alapon a kisebbségek békés együttműködését biztosítani a többségi népekkel és mikép lehet Európa békéjét és az államok biztonságát fenyegető veszélyeket kiküszöbölni.

Hogy a piros kötésű Baedekeres is eliatogasson a Hortobágyra . . .

Istvánffy Gyula festőművész beadványa a városi tanácshoz

Dr Istvánffy Gyula, a kitünő festőművész bájos hangu beadványt intézett a városi tanácshoz, amelyben a többek közt ezeket mondja:

„A mult a multé, de Debrecen a jövő! Azért bátorodom én, a szürke veréb, a szegény piktor, a város M. T. Tanácsa előtt csiripelni... s a város művelt vezéreit kérni, méltóztassanak jó indulattal megvizsgálni a beadványomat, kérésemet. Mint festő, a művészeti sikereim koszorujára tekintek, annak legértékesebb színes virágai Debrecen környékéről valók. Alfoldjének hangulatait tudtam leghebbe visszatükrözni kis formájú képeimnél. Sokat utaztam, mesterségem követelte s én szenvedéllyel bolyongtam; földünk majd nem minden részén jártam; megbámultam az egekbe meredő örök hó világát s a végnélküliséget mutató tengereket. Ismerem Kanada praire-it. (Négy fiam ma is ott boldogul.) Festegettem francia, spanyol, hollandus síkságokon s jártam a Nilus völgyén, egész le Aswan-ig, ahol soha nincs eső; gyűjtöttem lelkem kamaráiba a látottakat s hazámra gondoltam mindenütt... hogy otthon is, szép Magyarországon is, ez meg az megvalósítható volna...”

Majd felveti egy Művésztelep felállításának a gondolatát és így fejezi be sorait:

„Debrecen városának tanácsosai, vezetői kitünőek. — Debrecenre az egész ország szeme hittel, reményvel tekint. Debrecenben meg kellene honosítani minden vonalon a művészetet. Így, hogy a tárgyamhoz térjek, a Hortobágyon, ab ovo kérdéssel. Meg kellene próbálni egy-egy kis magyaros házikót épí-

teni, föld, fa, téglából valót, de izléeses, kényelmest, a Hortobágy eredetiségét nem rontót, jó közlekedést, tisztaságot, poloskamentes vendégszobákat, egyszerűt, de kulturbereknek való étközhetést.... Kicsibe kezdeni, de jól csinálni s szent az én meggyőződésem hogy a piros kötésű Baedekeres ide is el fog látogatni. Lehetne azért barom és lótenyészés, de ezek mellett kis összeggel, kis beruházással, de sok-sok szeretettel és hozzáértéssel az a befektetett kis összeg nagy kamatot hozna. Kísérletképen kérem, engedje meg nekem a város M. T. Tanácsa, hogy elsőnek én építhessek egy kis kertben egy ilyen próbaházikót, műteremmel, pár vendégszobával, ahol inni, festeni is lehetséges, amely egyben muzeum is lehetne a hortobágyi pusztán található és művész-szemmel összeválogatott dolgokból. Tíz-huszonöt évre, városi ellenőrzéssel, de — művészetet sem negligáló, ilyen kezdeményezést ajánlanék. A baromtenyésztés áldásait óhajtanám a gyönyörű adó művészettel összehozni. Aratáskor koszorút kötnék, a buzakoszorura pedig pántlikát a nép szépeit... ez pedig a művészet kezdete. Részletekre természetesen e beadványomban nem terjeszkedhetek, de agyamban kész a kidolgozott terv, régi szerelem s boldog elmondhatnám, hogy ugy érzem, hogy nem éltem hiába. Jóindulatu elnézést kérek merészségemért, — hogy gondolataimat elcsiripelni bátor voltam s vagyok a mélyen tisztelt Városi Tanács alázatos és hiva:

Dr Istvánffy Gyula,
akadémikus és festőművész.

Elfoglta a háromszoros gyilkos prágai kékszakállt

A Csorba-tónál három szeretőjét gyilkolta meg

Prága, szeptember 24. Az egész város nagy izgalommal fogadta a hírt, hogy tegnap délben a prágai rendőrség véletlen folytán elfoglta a tátrai gyilkost, egy háromszoros rablógyilkos személyében. Az elfogtatás a következőképpen történt:

Tegnap délben egy prágai átjáró ház mellett a rendőrfelügyelők gyanus alakot vettek észre, akit leigazoltattak és megmozdítottak, majd bekísérték a rendőrségre. Töltött revolvért, hat aranygyűrűt, két női órát és két vasúti ruhátári jegyet találtak nála. A ruhátári jegyek alapján a rendőrök azonnal kiváltották a csomagokat Wilson-pályaudvaron és azokban

véres női bluzt és vérfoltokkal be-mocskolt női ruhát találtak. Valatni kezdték az elfogott fiatalembert, aki a keresztkérdések tüzeben megtört és bevallotta, hogy ő a körözött Bazant Henrik és egyben elmondotta a gyilkosság történetét:

— Állandóan sok szeretőm volt, akik kitarítottak. Mikor kifogyott a pénzüik, követeltem tőlük értéktárgyaikat és mivel nem voltak hajlandók ideadni, elhatároztam, hogy elteszem őket láb alól. Először Safarik Máriával akartam végezni. A gyilkosság elkövetésére legalkalmasabbnak a Magas-Tátrát találtam és ezért el is csaltam

ő a Csorba-tó mellé. Mikor egyedül maradtunk a fenyvesben, elő-rántottam revolveremet és három-szor fejblöttem Máriát. Miután el-szedtem értéktárgyait, elföldeltem, Prágába utaztam és még másnap ugyanarra a helyre kicsaltam Pavelka Jozefinát is, akit huszonnégy órával Safarik Mária meggyilkolása után, Safarik Mária sírja fölött ugyancsak három revolverlövessel kivégeztem. Ösz-szes értéktárgyait magamhoz vettem és visszautaztam Csehországba.

— Az aranygyűrűket egyelőre nem értékesíthettem és hogy legyen pénzem, újabb gyilkosságra gondoltam. Ezért Zruz falu mellett a szántóföldön megtámadtam egy Rika nevű asszonyt, négy kala pácsütéssel leterítettem, kétszer be-lélőttem, aztán leöntöttem a ruhá-ját benzinnel és meggyújtottam, hogy rá ne ismerjenek. A pénzt en-nek is elvettem és mindezeideig nem tudom, mi lett vele.

A rendőri nyomozás megállapí-totta, hogy ez a Rika nevű asszony a pilseni kórházban fekszik és meg-mentésére alig van remény. A vizs-gála most abban az irányban fo-lyik, hogy nem volt-e cinkosa Bazant Henriknek.

A svájci vendégek a hercegprimásnál

Budapest, szeptember 24. Több mint 160 svájci nevelő szülő, akik hónapokon, sőt esztendőkön keresztül látták vendégül a magyar gyer-mekeket, szállottak ma hajóra a MFTR Eötvös-téri állomásán, — hogy látogatást tegyenek Eszter-gomban. A ligának számos önkén-tes védőnője kalauzolta Neugebauer Vilmos, kir. tanácsos, igaz-gató vezetésével a svájciakat. — Gyönyörű időben érkezett meg a hajó fél 1 órákor a primási szék-városba. Virággal halmozták el a svájciakat, akiknek nevében Tanner János református lelkész mon-dott köszönetet. Ezután a primási palotába mentek, ahol dr Cser-noch János bibornok hercegprimás fogadta a svájci társaságot. Wallischer Ottó kanton-tanácos üdvözölte a hercegprimást és át-nyújtotta a magával hozott díszes kötésű képes albumot, a legszebb svájci vidékek művészi megöröki-tését.

A hercegprimás a svájciak né-hány vezetőjét meghívta ebédre.

Egy elmebeteg hasbaszurta a fiát

Tegnapelőtt délután csaknem vég-zetessé váló tragédia játszódott le Ibrány községben. Egy elmebeteg ember 20 éves legény fiát hasba-szurta. Mint faluhelyen szokásban van, vasárnaponként összegyüle-keznek a legények és leányok s el-tréfálkoznak, dalolgatnak. Az ibrá-nyai leányok és legények is egy he-lyen összegyűlve szórakoztak az el-múlt vasárnap, amikor megjelent közöttük Puskás Antal, akiről köz-tudomású volt, hogy elmebeteg ember. Puskás kissé hiányos öltö-zetben jelent meg a fiatalok társa-ságában, mire 20 éves Dániel nevű fia, aki restelte atyja állapotát, hozzálépett, karonfogta és haza-akarta vezetni.

Puskás Dániel azonban nem vette észre, hogy ellenkező atyja kezé-ben egy hatalmas disznóoló kés van s így történhetett meg, hogy mielőtt a fiu, atyja hirtelen, a pil-lanatnyi hevesebb elmezavar kö-vetkezésében keletkezett szándékáról tudomást szerzhett volna, Pus-kás Antal a hatalmas kést bele-döfte a fia hasába.

A fiu súlyos sérülést szenvedett s nyomban beszállították a nyír-egyházi Erzsébet-kórházba, ahol ápolás alá vették.

Magoss György polgármester hirdetménye a tifusz elleni védekezésről

Városunk kül- és belterületein a hasiagymáz az utóbbi időkben nagyobb számban lépett fel. A hatóság megteszi az intézkedéseket, hogy ez a veszedelmes betegség járvánnyá ne fajuljon. De szükséges, hogy a közönség is, a saját jól felfogott érdekében egyfelől támogassa a hatóság munkáját, másfelől ő maga is védekezzék. E tekintetben legfontosabb a tisztaság fenn tartása, a gyakori gondos takarítás, egy lakásban, mint annak környékén. Miután a ragály-csirák a főzés, sütés, forralás által elpusztulnak, a nyers eledel (gyümölcs, saláta stb) fogyasztása lehetőleg kerülendő. Gyümölcsöt legelőleg leforrázva (dunsztolva) fogyasztani, vagy legalább jól megmosva. Ez legelőleg könnyűen úgy eszhető, ha a gyümölcsöt (szőlőt, szilvát) galuska-szűrőben a vízvezeték csapja alá tartjuk, mikor is az erős víznyomás minden szennyező anyagot leviszi a csatornába. — *Fazékban, táliban mosás nem ér*

semmit. Célszerű lesz egyelőre a vizet is (jól lehet, a vízvezeték fertőzve nincs) felforraltva és lehűtve inni. Ezt naponta ismételni kell, mert a forralt víz, ha áll, hamar poshad. A kenyeret, míg egészben van, tiszta vízzel kell lemosni, — frissen mosott, tiszta ruhával le törölni s azután gondosan betakarva tartani, hogy portól, légytől fertőzés ne érhesse. Nyers húst (szalámit) hideg felvágottakat, tepertőt stb, továbbá csomagolatlan cukorkát s éfélet legelőleg addig, míg a járvány-veszély tart, — egyáltalában nem fogyasztani. Aki pedig beteggel érintkezik, minél gyakrabban, de legalább is minden étkezés előtt mossa meg a kezét bőséges vízzel, szappannal, kefével; mosatlan kézzel szájához, — vagy annak környékéhez egyáltalában ne nyúljon.

Debrecen, 1925. évi szeptember hó 24.

Dr. Magoss György,
polgármester.

Kertészeti, szőlészeti szakértekezlet Debrecenben

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara mindig az első vonalban harcol és dolgozik a magyar szőlősgazdák és kertészek javáért. A most Debrecenben, a Debreceni Kertészeti Egyesülettel közösen, október 4—6. napokon rendezendő gyakorlatias, komoly rendszerességű s előreláthatóan hatalmas arányú Kertészeti Kiállításra is a hazai szőlő- és kertművelés fejlesztésének érdekeit szolgálja. E kiállítás megnyitása október 4-ikén délelőtt lesz. Ugyanazon napon a Kamara Debrecen város székházának nagytermében délután 3 óra szakértekezletet hívott össze, amelyre minden érdeklődő szőlősgazdát és kertészkedőt ezennel szívesen meghív. Ez értekezleten a hazai szőlőtermelés életváltásával s az orvoslás módjaival fognak foglalkozni. A

szakértekezlet után pompás vetített képek lesznek a kertészet és szőlőművelés köréből. A Kamara október 5—6. napokon a kiállítás termeiben, kedd délután a Wolfféle telepen tanulmányi kirándulás keretében gyakorlatias szakelőadásokat is rendez, amelyeket dr. Széll László, dr. Gulyás Antal gazdasági akadémiai tanárok és Győrök Leó m. kir. kertészeti felügyelő fognak megtartani.

E kiállításra Debrecenbe és vissza féláru vasúti-jegy váltására jogosító igazolványokat ad ki a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara (Debrecen, Hunyadi-u. 10.), amelyet darabonként 20.000 korona bevétele ellenében küld meg; ez összegben azonban a belépti-jegyek ára is befoglaltatik.

Három gyilkosságot bevallott Reinitz Jakab bűntársa

Drámai szembesítés a szatmári törvényszéken

Szatmári jelentés alapján már hirt adtuk róla, hogy a hatszoros rablógyilkossággal vádolt Reinitz Jakabnak — akit a szatmári törvényszék nemrég életfogytiglani fegyházra ítelt — Kassán is letartóztatták bűntársait, akik az ott elkövetett büncselekményekben Reinitz tettes társai voltak. Az egyiknek, Demjanovics Ferencnek lakásán kettős deszkázatu ruhaszekrényben megtalálták a két másik áldozatnak: Szukkó Hermann vuki és Lebovics Salamon avaspataki kereskedőnek az óráját, láncát, nyakláncdőtűjét, mire Demjanovics megtört és részletesen bevallotta a büncselekményeket, azaz, hogy mindhárom gyilkosságot Reinitz Jakabbal együtt követték el.

A kassai rendőrség erre diplomáciai uton megkereste a román igazságügyminisztert, kérve: adjon engedélyt arra, hogy Demjanovicsot átkísérjék Szatmárra s ott szembesítsék Reinitz Jakabbal.

A román igazságügyminiszter megadta az engedélyt s a szembesítés tegnap folyt le izgalmas drámai jelenetek közben a szatmári törvényszéken.

Demjanovics, akit Pongrácz Gusztáv kassai rendőrtanácsos erős fedezet alatt hozott át Szatmárra,

szemébe mondta Reinitznek, hogy három zsidó embert csaltak ki a bankót erdőbe hamis pénzvásárlás ürügye alatt s ott mindhárom megölték.

Reinitz a szembesítés alatt feltűnően ideges volt és megmaradt kórik tagadása mellett.

— Nem igaz egy szó sem. Senki sem fog hinni ilyen gyilkosnak egy vallásos emberrel szemben.

Demjanovics azonban folytatta: — *Maga az én életem megrontója, maga vett rá a gyilkosságra. Az első gyilkosság után eljött hozzám és azt mondta, hogy van egy újabb embere, akit el kell tenni láb alól, de Bodnárt nem akarja beavatni, mert haszontalan, fecsegő ember. En azt mondtam: — Reinitz ur, én félek!*

— Ne féljen, mondta maga, nézen rám, én vallásos ember vagyok, én rám senki sem fog gyanakodni.

— A törvény keze hosszú, mondtam én.

— Ne legyen ostoba, — felelte Reinitz, — a törvényt csak a buta embereknek csinálták.

— De megver az Isten! — vetetem ellene.

— Isten nincs, — mondta erre nekem Reinitz.

Halothalaványan, reszkette, idegesen pislogva hallgatta Reinitz

Demjanovicsot, aki könnyes szemekkel mondja:

— *Maga tett szerencsétlenné, maga juttatott az akasztófára!*

Reinitz erőltetett fölényvel kap a szón:

— *Persze, maga ott is fog meghalni az akasztófán, mert maga gyilkos.*

Demjanovics: *De együtt gyilkoltunk. Mikor maga kiforgatta a halott Leichter zsebeit, azt mondta, a gazember becsapott, azt hittem, hogy több pénz van nála.*

Reinitz nyugalmat próbál magára erőltetni:

— *Nézze, Demjanovics, abból, hogy engem is beránt, nem lesz haszna.*

— *En nem akarok berátani senkit, de az igazat nincs okom elhallgatni.*

Az elfogott betörőket vallatják, hogy hol és merre jártak a Péterfia-utcai gyilkosság idején

Az elfogott rovatmáltu egyének rengeteg betörést követtek el

A Debreczen tegnapi számában röviden megírtuk, hogy a detektív Debreczenben Kurucz András és Szabó Lajos személyében veszedelmes betörőket fogott el, olyanokat, akiket tisztára a különös véletlen juttatott a rendőrség kezére és akikre már rövid egy nap alatt igen nagy bűnügyek derültek ki. A két rovat multu betörő elfogásáról és az ellenük indult nyomozásról a következőket jelenthetjük:

Kovács József debreceni lakos tegnapelőtt, szerdán délelőtt megjelent a rendőrségen és előadta, miszerint a szerdai zsigogón két gyanús fiatalember vadonatúj ruhákat árult, potom pénzért. Így többek között egy vadonatúj nadrágot, kitűnő angol szövet anyagból, 150.000 koronáért. Feljelentésében még elmondta, hogy a holmik alig hanem bűnös uton kerültek az illetékhöz.

A két egyénről Kovács pontos személyleírást adott a rendőrségnek. Ezeknek a leírásoknak alapján indult el a nyomozás és szerdán este fél 11 órakor Aranyi Béla detektív Kurucz András el is fogta a Simonffy utca végén és előállította. Kévéssel ezután Kurucz társát Rózsa István detektív a korszón fogta el. Szabónál csomagok is voltak. Előállításuk után azonnal megkezdtek kihallgatásukat. Első sorban is az iránt kérdezték ki őket, hogy a csomagokban levő ruhákat, mintegy tizenhárom nadrágot és hét zakkó kabátot hol szereztek.

Erre vonatkozólag előadták, miszerint Érmihályfalván vásárolták s onnan Békésgyulára mentek s ott lépték át a határt. Arra vonatkozólag pedig, hogy mikor indultak el Érmihályfalváról, azt vallották, hogy délelőtt 10 órakor s ugyanazon délután 4 órakor már Békésgyulánál magyar területre léptek. Amikor aztán megmutatták nekik a térképet s megmagyarázták nekik, hogy Érmihályfalva és Békésgyula között 120 kilométeres a távolság s ezt rövid hat óra alatt nem lehet megtenni, akkor zavarba jöttek, majd vallomásukat odamódosították, — hogy a ruhák betörésből kerültek hozzájuk. Elmondották, hogy a betörést Békésen a Hidvég és Szász cég kárára követték el. További kihallgatásuk során elmondották még, hogy nemcsak Békésen, de Alsószolcán is betörést követtek el. Ott a Hangya szövetkezet üzletét törték fel.

Azt is bevallották, hogy nemrégiben Romániában is megfordul-

Pongrácz tanácsos ezután felszólította Reinitzot, tegye meg megjegyzéseit Demjanovics vallomására.

Reinitz vállai közé huzta fejét, a két kezét szétárja s úgy felel:

— *Hát mit mondjak hozzá? Ez mind csak kigondolt dolog. En tudom, hogy nem tárgyalás, csak szembesítés, én ráérek védekezni.*

A szembesítés ezzel véget ér. Reinitzot visszakísérik cellájába, — Pongrácz tanácsos Demjanovicsal visszautazott Kassára.

A szembesítésről felvett jegyzőkönyv egy példányát a szatmári törvényszék felküldte a nagyváradi ítélőtáblához, ahol szeptember 29-re van kitűzve annak a rablógyilkossági bűnügynek felelőbészési tárgyalása, amelyben Reinitzot a szatmári törvényszék életfogytiglani fegyházra ítélte.

tak, ahol szintén betöréseket követtek el. Majd, amikor ott pénzük fogytán volt, 65 lei-jel átjöttek magyar területre. Jártak Miskolcon, Monoron, Békésgyulán, Békésen, de hogy ezeken a helyeken milyen büncselekményeket követtek el, ezt még pontosan megállapítani nem lehet.

A rendőrségen azt hiszik, hogy igen nagy arányú betörések tettesei a most kére került betörők, a kiknek előéletét most kutatják. A rendőrségen az iránt is kutatnak, hogy az illetők nem-e gyanúsíthatók a Péterfia utcai trafikosok: Révész Olga meggyilkolásával. — Tegnap délelőtt arra vonatkozólag kérdezték ki őket, hogy a Péterfia utcai gyilkosság idején: 1925 május 13-án hol s merre jártak. A kihallgatásokról persze mi sem szivárgott ki. A két notorius betörő ellen a nyomozást folytatják. Előéletük pontos kiderítése céljából a debreceni rendőrség tegnap táviratokban megkereste az ország valamennyi rendőrkapitányát.

A Tisza bűnügy

Budapest, szeptember 24. Megindul a rendőri nyomozás a Tisza-bűnügy új adatainak kivizsgálására. Gärtner védője ma délelőtt megjelent a főkapitányságon és bejelentette új adatait. A rendőrség kinyomozza Bihari Sándor szerepét.

Szovjetországban a kötelező katonai szolgálat 5 év

Bécs, szept. 24. A szovjet népbiztosok tanácsa a katonai szolgálatra vonatkozóan új törvényt hozott. A törvény értelmében minden orosz állampolgár öt évig köteles katonai szolgálatot teljesíteni. A katonaszkodás idejéből az aktív szolgálat 2—4 évig terjed. A hátralévő időben a katonák rövidebb ideig tartó fegyvergyakorlatra hívhatók be. A hadsereg egy részét területi miliciává szervezik.

Kévéházban, vendéglőben, fodrásznál követelje mindig a Debrecen!

Hírek

MILYEN IDŐ VÁRHATÓ:

Hazánkban derült és az évszakhoz képest igen meleg idő uralkodik. A hőmérsékleti maximumok 15–30 C. közt változnak. A minimum 15 fok C. körül van.

Prognózis: Nyugatról borulás és eső várható, később megélénkülő nyugati szelekkel, hűvös idő.

A Debreceni Patronázs Egyesület október 4-iki napja

A folyó évi október hó 4-ikén tartja a debreceni Patronázs-egyesület az évi gyermeknap gyűjtését a városunkban élő elhagyott apátlan, anyátlan gyermekek felségélyezésére. Nagyban folynak az előkészületek, hogy ez a nap minél fényesebb és minél eredményesebb legyen. Az egyesület hölgy tagjai élén Fráter Erzsébet elnöknővel azon fáradoznak, hogy a közönségnek kellemes meglepetést szerezzenek. Ilyen kellemes meglepetésnek készül a gyermeknapon délelőtt 12 órakor a régi híres magyar szüretkekre emlékeztető nagyszabású szüreti felvonulás. Színes, tarka felvonulással, virágcsatával, szüreti királynő választással, cigányzenével és más kedves meglepetéssel élénkíti a rendezőség a szüreti mulatságot, amelyen a szavazó-jegyek ára 1000 korona, a virágcsatánál pedig egy szál virág 200 korona lesz.

A gyűjtés október 4-ikén reggel 9 órakor kezdődik és tart délután 2 óráig. — A város fő-utcáján díszes gyűjtőhelyeken az Egyesület és a helybeli összes jótékony egyesületek hölgytagjai fognak persellyel gyűjteni és megváltható jelvényeket és virágot árusítani.

A részletes programot legközelebb közölni fogjuk. — Már most kéri a Rendezőség, hogy aki csak teheti, küldjön virágot a gyűjtőnapon a Városháza nagytermébe, ahol majd a gyűjtő-bizottság fogja átvenni.

— *Előadás a mustok helyes kezeléséről.* Az ideai bortermés minőségének előreláthatólag gyenge volta arra készítette a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarát, hogy a szállós gazdaságok között most, a szüret megkezdése előtt tájékoztassa azon eljárásokról, melyek alkalmazásával a viszonyokhoz mérten a legjobb minőségű borok előállítására lehetséges. E célból a Kamara felkérésére ma pénteken d. u. 4 órakor a Városháza kistanástermében dr. Széll László gazd. akad. tanár előadást tart, melyre a szállósgazdaközönség figyelmét ismételtén felhívjuk, megjegyezvén, hogy az előadás meghallgatása díjtalan. Kívánatos volna, hogy a szállósgazdaközönség minél nagyobb számban tájékozódjék ez irányban, mert a bortermelés jóvelmezőségének emelése csak úgy lesz az ideai rossz gazdasági évben biztosítható, ha a gyenge termés feldolgozásánál és kezelésénél minden helyénvaló és kívánatos eljárás alkalmazást nyer.

— *Eladó vágóhídi villamos megállóhoz 3 perenyire két katasztrális hold szőlő; egy hold bor, egy hold csemege, két szobás, istálló ház. Egyik része is eladó. Értekezni lehet: Péterfia 48, hátul I. em. délután 2–4-ig.*

Barokk-stilusban építik a Batthyányi-utcai városi bérpalotát

Tizenkét tizlet, emelelenként 7 nagyobb lakás lesz az új épületben

Borsos József tanácsos, a műszaki osztály vezetője nemrégiben javaslatot tett a városi tanácsnak, hogy alkalmazza Schmitz Lajos építész abból a célból, hogy a városi épületek terveit házilag készítse el. Schmitz Lajost, a kiváló tervezőt a város alkalmazta is és ő, amint elfoglalta hivatalát, nyomban hozzáfogott az építendő Batthyányi-utcai városi bérház tervek elkészítéséhez. A tervezet már el is készült. Remek, szép barokkstilusu épület lesz, amely Debrecen legszebb házai közé tartozik majd. A barokkstilust dr. Magoss György polgármester óhajtott alkalmazni.

Schmitz ezenkívül még több tervet is készített, amelyből esetleg választani lehet, de ez a barokk-stílusú terve a legszebb és legimpo-

zansabb. A másik terv a barokk- és modernebb stílus keveréke, a harmadik pedig hasonlít a rendőrségi épület formájához.

Minden valószínűség szerint az első tervet fogadja el a városi tanács, mert ez maradandó szép alkotás lesz Debreczenben.

A beosztást illetően négyszögletes épület lesz, a földszinten körülütlehelyiségekkel, az udvari nagyobb helyiségek a világítási vállalaté lesznek. Az utcán tizenkét üzlet lesz, az emeleten pedig 3 szobás és 4 szobás lakás lesz. Minden a legmodernebb vívmányokkal, a legkényesebb izléseknek megfelelően látnak el minden lakást. A bérbeadásra vonatkozólag természetesen még nem határozták, csak annyiban történt döntés, hogy árverés útján adják ki a helyiségeket.

Furfangos ruhalopás epilógusa a debreceni törvényszéken

Eltélt orgazdák

Az egyik orgazda zsarolással vádozza a tettést

Berger Sándor fiatalkorú kereskedőségét a múlt év őszén sorozatos ruhalopásokat követett el főnökének, Gelber Gyulának Piac-utcai ruháüzletében. Rendszerint egy-egy rend ruhát lopott el, úgy, hogy azokat esténként a teste köré csavarta.

A ruhákat elvitte egy Grosz Mayer nevű debreceni pékmesterhez, aki zálogba vette a ruhákat és ezért kisebb összegeket fizetett ki a megtévedt fiatalembernek. Berger Sándor nemcsak ide hordta a ruhákat, hanem többek között eladott egy rend ruhát egy Szrolovits József nevű állás nélküli kereskedőségének is. A kapott pénzeket eldorbézolta és elköltötte.

A már nagyméretben menő lopást észrevették egy októberi napon. A gyanu a sovány és nyurga természetű, sokszor azonban feltűnően kövér Berger Sándor felé terelődött, mivel szemben a gyanu már azért is jogosult volt, mert túlelkelően öltözködött s költekezett. Az üzletnek részen levő alkalmazottai Bergert egy újabb feltűnő kövérség alkalmával megmozdították. Azonban nem találtak nála semmit, mert amint később kiderült, a körmönfont fiatalember az inge alá rejtette az ellopott ruhadarabokat.

Gelber Gyula üzlettulajdonos ezeketán feljelentette alkalmazottját.

Berger Sándor a rendőrségi nyomozás során mindent bevallott s így nemcsak a tettes, hanem az orgazdák és az ellopott holmi legnagyobb része is megkerült.

Időközben Gelber Gyula kiegyezett a Berger-családdal és visszavonta hűtlen alkalmazottja ellen tett feljelentését.

Tegnap tartotta meg ebben az ügyben a főtárgyalást a debreceni törvényszék Lakatos-tanácsa, de a visszavont feljelentés folytán csak az orgazdákat vonta felelősségre, Grosz Mayert és Grosz Mayernét és Szrolovits Józsefet.

A nacionálék bemondása után Grosz Mayer előadta, hogy ő nem tudott a holmik lopott voltáról. — Grosz Mayerné ugyanígy vallott, szerinte Berger vidéki kereskedőnek adta ki magát s ők egészen gyanútlanul vásárolták meg a ruhadarabokat. Azt azonban nem tagadta Grosz Mayerné, hogy ő már el lett itélve egyszer orgazdasággért.

Szrolovits szintén nem tudott arról, hogy illegitim üzletet köt, végül pedig kijelentette, hogy egy Popper nevű kereskedőséggel és egy Neumann nevű ócskással bizonyítani tudja, hogy Berger Sándor megakartta őt zsarolni, aki az elmúlt napokban azt üzenté neki, hogy félmillió koronáért hajlandó kedvező vallomást tenni. Ő visszaüzente egy Roth nevű fiatalemberrel, hogy csak 200 ezer koronája van, de ezt azért tette, hogy zsarolás címén felelősségre vonhassa Bergert.

Lakatos elnök elrendelte a bizonyítás kiegészítését azzal a feltétellel, hogy Popper és Neumann tanuk még a délután folyamán jelenjenek meg.

Délután 3 órai kezdettel folyta-

tódott a főtárgyalás, melynek során a berendelt tanuk dacára sem lehetett tisztázni, hogy Berger üzent-e Szrolovitsnak, avagy Szrolovits tett ajánlatot Bergernek.

Ezután az elnök több kérdést intézett Grosz Mayerhez, hogy pék létére miért vásárolt annyit ruhát, ha nem akarta tovább adni ezeket.

Grosz Mayer arra hivatkozott, hogy vőlegény rokona számára vásárolta a ruhákat.

Ezután a vád- és védbeszédre került a sor, majd a bíróság visszavonul tanácskozássra.

Este fél hatkor hirdette ki a törvényszék ítéletét, amely szerint mindhárom vádlottat orgazdasággért ítélte el. Az egyszer orgazdasággért elítélt Grosz Mayerné 8 havi börtönt, Grosz Mayer 2 havi fogházat, Szrolovits József 1 havi fogházat kapott. A bűnjelként lefogalt ruhákat Gelber Gyulának ítélte oda a bíróság. A kir. ügyész súlyos bitásért, mindhárom vádlott pedir felmentéséért felebbezett.

— *Születések.* A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán az alábbi születéseket jelentették be: Mandel Jenő kereskedő, leány Hedvig, — Erdődi Ferenc könyvtör üzemvezető, fia Ferenc Sándor, — Hevesi Ilona varrónő, leány Johanna, — Bereczky Eszter háztartás, leány Magdolna, — Besenyey Irén cseléd, fia Mihály, — Czeglédi Gyula főtörzsőrmester, leány Margit, — Jeszinger Sámuel szobafestőség, fia Sándor, — Szegedi Mária szobalány, fia Imre, — Horváth András kisbérő, fia István László, — Botos János erdőtelepítő, leány Róza.

— *Halálozások.* A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán az alábbi halálozásokat jelentették be: Bihari Gáborné Gáti Katalin, ref. 40 éves, — Nyirbakta, — Kállai Sándor ref. 58 éves, Erzsébet-u. 40. — özv. Szegedi Andrásné Kiss Erzsébet ref. Jánosi-u. 59., — Szabó Margit ref. 7 hónapos, Hegyi Mihályné-u. 22., — özv. Schvets Józsefné Kiss Erzsébet ref. 58 éves, Széchenyi-u. 14. — Horváth Sándorné Juhász Kornélia rk. 70 éves, Tiszafüred.

— *Változás a vasúti forgalomban.* Ertesítjük, hogy f. évi október hó 1-től kezdődőleg Debrecen-Nagykeréki között az 5722. és 5723. sz. vonat nem naponként, hanem kedd, csütörtök, szombat és vasárnap, továbbá Debrecen-Nagylőte —Vértes között az 5822. é 5823. sz. vonat szintén nem naponként, hanem hétfő, szerda és pénteken fog közlekedni. — Az 5722. számú vonat indul Debrecenből 8 óra 5 perckor, az 5723. számú vonat érkezik Debrecenbe 17 óra 7 perckor. Az 5822. számú vonat indul Debrecenből 8 óra 35 perckor, az 5823. számú vonat érkezik Debrecenbe 16 óra 02 perckor.

— *Rendőri hírek.* Szarvas Péterné feljelentést tett a rendőrség Gohér-utcai házának lakói ellen, hogy gyümölcsét ellopják. A nyomozás során kiderült, hogy a lakóknak semmi közük nem volt a kert gyümölcseihez. Így a nyomozást tovább folytatják. — A miskolci rendőrség a napokban elfogta Bakos Juliánna leányt, aki ellen több köröző-levél volt kiadva. Most azt kutatja a debreceni rendőrség, hogy Bakos Juliánna Debreczenben vajjon nem követett-e el valamely bünessélekményt. — Biró József haduszoboszlói lakos feljelentést tett Németh Lajos volt kvártélyosa ellen, aki őt meglöpte, majd eltűnt. Köröző levelet adtak ki ellene.

Most olcsón vehet

a Lipcsei szőrme-házban

Kohn Sándor szücsmesternél, Bika-szálló (József kir. h.-u.)

Szörmebundákat

méretük szerint

gyermekkabátok

olcsóbb a posztónál.

Valódi szörmebundák 320.000 K-tól fellebb

Szörmék nagy raktára. Darabonkénti eladás 60.000 K-tól

Feljelentették az „Aranyosó” hólapdázást a debreceni rendőrségen

A Debreczeni Kereskedelmi és Iparkamara a napokban feljelentést tett a rendőrségen F. Y. Stappel amsterdami cég ellen, mert az ugynevezett „Aranyosó” hólapda szelvényeit Debrecenbe bevezette. Körülbelül 6-8 hónapja annak, hogy az „Aranyosó” hólapda szelvények Debrecenben forgalomba kerültek. Ez az újszerű hólapdázás abból áll, hogy többszínű szelvényekből, aki egyet vásárolt egy hollandi forintért, még három hollandi forintot tartozott a cégnek bekielteni, ahonnan újabb négy szelvényt kapott ellenértékül. Ezt a négy szelvényt el kellett adnia a darabonként szintén egy hollandi forintért és amikor az illető szelvényeinek vevői is kiváltották a rájuk eső újabb négy négy szelvényt, akkor az első vásárló besoroztatott az „Aranyosó” hólapda játékba és — ha majd minden szám kiment az ő színéből, akkor 60 millió magyar koronát kitevő 2000 holland forintot kap.

A csábító alkalomnak nagyon sokan felültek és Debrecenben is sokan vásároltak ilyen nyerési szelvényeket. A végtelenségig menő sorozatnál senkinek sem állt semmi garancia arra, hogy milyen stádiumban is áll az a szín, amit ő kapott és így minden új vásárló csupán annyit tudott, hogy az ő szelvénye mindig elsőnek számít és attól számítódik cirka hatezer ember vásárlása és a hatezeredik szelvény kifizetése után lehet reménye a 2000 holland forintra. — A feljelentés alapján a nyomozást megindították.

— *A család fiatalember nem kereskedelmi tanuló.* Tegnap számbunkban hírt adtunk arról a csalási kísérletről, melyet P. L. nevű fiatalok egyén akart elkövetni a Debreceni Kölesönös Segélyező kárára. A család nem sikerült és az illetőt lefűltek. Kiderült, hogy a fiu sem most, sem a múltban nem volt a kereskedelmi iskola tanulója és erre vonatkozólag is hamis adatot adott elő, ami nem is volt elfogadható egy pillanatig sem. — tekintettel a tanintézet kiváló voltára.

— *A Debreceni Kereskedő Társulat* vasárnap délelőtt 11 órától tartandó ünnepi közgyűlésének sorrendjében az a változás lesz, hogy a közgyűlés első száma a Debreceni Kereskedő Ifjak Dalköre által előadandó énekszám lesz s a gyűlés bezárása után a Himnuszot fogja énekelni a Dalkör. Közöljük azt is, hogy a közgyűlés után a Bikában tartandó társas ebéd nem fél 2 órákor, hanem fél 1 órákor veszi kezdetét.

— *Magyar ember, aki kardnyelésre vállalkozik.* Az artista világban, bűvészek, zsonglőrök seregében minél kevesebb a magyar ember. Tudja Isten, de a magyar ember természete nem sok fogékony-sággal bír a bűvészpályák iránt, ezért — ezen a pályán — ödes-keves magyar emberrel találkozunk. Erre hivatkozott Kiss Bernát Károly tart. örvezető is, aki olasz hadifogsága ideje alatt tökéletesen kiképezte magát a kardnyelésben. Lenyel egy harminc-negyven centi méter hosszú kardot, egy tojást, és cigarettákat, zseborát, amit aztán láncánál fogva húzott vissza a torkából. Hadifogsága óta ebből a tudományából tartja fenn magát. Jár faluról-falura, városról-városra és kiszorítja a cseh, talján komédiásokat, bűvészeket, csepürágókat, mert — mint Debrecenben is be fogja mutatni — kardot nyelni különbül tud nyelni, mint azok.

Drágálják az új városi lakások bérét

A lakást kapott városi tisztviselők kérelme

A minap beszámoltunk arról, hogy a városi tanács az újonnan épült DMKE mögötti bérházak lakásait kiosztotta az igénylők között. Nagyon sokan voltak a városi tisztviselők között olyanok is, akik igen rossz lakásviszonyok között élve, szintén kérvényezték a városi tanácstól az új lakásokat. Mintegy tíz tisztviselő kapott is lakást. A lakbéréket azonban a városi tanács olyan magasan volt kénytelen megállapítani, hogy a városi tisztviselők abba a helyzetbe kerültek, miszerint kaptak lakást, de nem tudják azt elfoglalni. Tulnyomó részének oly kicsi a fizetése, hogy jövedelmének tekintélyes részét lakbérbe kellene fizetnie. Ezért a városi tisztviselők mozgalmat indítottak, melynek során kérvénnyel fordulnak a város-hoz az iránt, hogy az új házak kö-

zül jelöljön ki egyet, amelyet nem a drága kölcsönből, hanem a kataszteri jövedelmek terhére építettek, amelyek lakbérei tehát legalább olyan alacsonyban állapíthatók meg, mint az első kis lakásoké.

Minden remény megvan arra, hogy a város arra a méltányos álláspontra helyezkedik, hogy a tisztviselőknek lehetőleg olcsó áron juttat lakásokat.

A városi tisztviselőkön kívül mások is vannak, akik már kifejezték aggályukat a magas lakbér miatt és már többen fel is szólaltak ellene. Lehetséges, hogy a lakbér kiszámítását revízió alá veszik és a mennyiben kedvező feltételek mellett lehet visszafizetni a házaknak a ráit, akkor alacsonyabb lakbéréket fognak megállapítani.

A vizsgálóbíró kihallgatta Friedlender Frigyes apját is

Azt vallotta, hogy nem tudott fia üzelméről

A Debreczen tegnapi számában már hírt adtunk arról, hogy a hamis milliók gyártói, gépei és forgalombahozói ellen indult nagyarányu nyomozás vezetését Preineszberger Jenő dr. táblabíró, vizsgálóbíró vette kezébe. Arról is hírt adtunk, hogy a közeli napokban a nyomozás új és eddig nem ismert részleteit világítja meg a bonyolult bűnügynek. A tegnapi napon azonban az ügynek újabb adatára nem derült fény. Egyébként tegnap a vizsgálóbíró teljes részletesen kihallgatta Friedlender Frigyes édesapját, Friedlender Lipót, ki tegnap délből Ujpestről Debrecenbe érkezett Frigyes fiának meglátogatására. Az öreg Fried-

lender a pályaudvartól egyenesen a vizsgálóbírószákhöz ment fel, hol engedélyt kért, hogy letartóztatásban levő fiát meglátogathassa. — Maga Preineszberger Jenő táblabíró vizsgálóbíró intézkedett, hogy azonnal hozzák fel a fogházból Friedlender Frigyeset. Körülbelül háromnegyed 1 óra lehetett, amikor egy fogházor kíséretében felhozták Friedlender Frigyeset, aki ekkor még nem tudta, hogy apja Debrecenbe érkezett.

Az apa és fia találkozására után Preineszberger vizsgálóbíró kihallgatta az apát, aki azonban nem tett lényeges vallomást és kijelentette, hogy fia üzelméről nem tudott semmit.

Kibővítik a debreceni vásárpénztárt

Reformok a forgalom lebonyolítására

Megírtuk, hogy a Vásárpénztár megnyitása után az igazgatóság a felmerült hibák kiküszöbölését megígérte. Ennek már is eleget tesz, a mennyiben már a legközelebbi vásár alkalmával külön kijáratot nyit. A másik hiba a pénzforgalom lebonyolítása körül volt, amennyiben a rengeteg vevőt egy pénztár nem tudja befogadni. Epen ezért nyolc pénztárt állítanak fel és pedig négy kifizetési és négy befizetési pénztárt. Az igazgatóság már csak fölösleges óvatosságból állapította meg, hogy elsősorban a hen-

téseket és kereskedőket részesítik előnyben, de erre valószínűleg nem lesz szükség, mert ez a hatalmas szervezet mindenkit ki tud elégíteni. Az igazgatóság három mázsát is beállít, hogy a torlódás itt is elkerülhető legyen. A személyzetet általában erősen szaporították, úgy hogy minden vonalon javulni fog a helyzet. A körtgyegek kiállítását négy tisztviselő fogja az eddigi kettővel szemben végezni. Összesen 24 tisztviselőt állítanak be.

Nagyon fontos terve az igazgatóságnak az, hogy a mostani hiva-

talos helyiség helyett egy óriási épületet emel, ahol egyszerre 200 ember ügyét tudják elhelyezni. Az építkezésre az igazgatóság 600 milliót szavazott meg.

— *A zsidó reál-gimnázium segítő-egylete.* A debreceni zsidó reál-gimnázium ifjusága most alakította meg segítőegyesületét, melynek vezetője dr. Gonda József tanár lett. Az új segítőegyesület célja tankönyvvvel és tanszerekkel ellátni a szegénysorsu növendékeket. Az egyesület diáktagjai már eddig is hat millió korona értékű támogatást nyújtottak szegényebb társaiknak. — Az ifjusági segítőegyesület nyilván számos pártolótagot fog szerezni a felnőtt iskolabarátok között is.

— *Arculütötte a főbíró — egy havi fogházat kapott.* 1924 október 28-án történt a szomszédos Vámospercsen, hogy Stauber György földmives annyira berugott, hogy nem tudott hazamenni. Utközben meg gondolta magát és a falu kellős közepén a járda mellett az uttestre feküdt. A járőkelőknek természetesen feltűnt a magának különös ágyat választó földmives és elkezdtek költögetni, hogy hazavigyék. A községi főbíró szintén a költögetők közt volt, akit a felébredő részeg földmives úgy arculütött, hogy a főbíró elesett. A részeg gazdát lefogták s elvitték a község házára, ahol másnap reggelre kijózanodott és bocsánatot kért a főbírótól. Tegnap tárgyalta ezt az ügyet a debreceni törvényszék Lakatos-tanácsa, amely a magáról megfélekedezett gazdát hatóság elleni erőszak és becsületsértés címén 1 havi fogházra ítélte. — Ugy az ügyész, mint a vádlott felebbezték.

— *Izr. istentiszteletek a Deák Ferenc utcai templomban.* Pénteken este fél 6 órákor; szombaton reggel 7, délelőtt Muszafirna hitshónoklattal fél 11, délután fél 4 órákor és este egyegyed 7 órákor. A Kápolnási utcai templomban szombaton reggel fél 8 órákor, — Minchó ima hitshónoklattal 4 órákor. Vasárnap reggel szelichosz fél 6 órákor. Jomkippur (vasárnap) előestéjén Kolnidre egyegyed 6 órákor. Jomkippur (hétfőn) reggel 6 órákor. Hétköznapokon reggel egyegyed 7 és este háromnegyed 6 órákor. Az előjáróság.

— *Véletlenül agyonlötötte az öccse.* Halálos kimeneteli szerencsétlenség történt tegnap Szabadszálláson. Nógrády Teréz véletlenül agyonlötötte az öccse. — A 21 éves leány a szállóterés óta öccsével együtt állandóan a szállóban tartózkodott. Nap- és éjjel többször megkerülték a szállót. Tegnap este is együtt mentek, elől a leány és a fiu utána. A sötétben a fiu vállán levő fegyver egy fa ágában megakadt s a felhúzott ravasz elesztant és a leány több sebből vérezve esett össze, — azonnal meghalt.

— *Szerencsés szerencsésen megmenekült.* Budapestről jelentik: — Szerencsés Rudolf kovácssegéd az éjjel a régi löversenytéren ment hazafelé. Utközben egy férfi ugrott eléje ezzel a kiáltással: Pénzt vagy cigarettát! Majd még két férfi ugrott rá, akik megtámadták és kikarták fosztani, de Szerencsés kiszakította magát kezeik közül és futásnak eredt. Később rendőrral tért vissza, akivel együtt elfogta Géczy Károly 23 éves és Szabó Károly 29 éves napszamosokat, akik tagadták, hogy ők követték volna el a támadást, ellenben elmondták, hogy lakásuk és foglalkozásuk nincsen és másfél hete a régi löversenyter egyik csatornájában aluszának. A rendőri őrizetbe hojvezte őket.

KIFOGASTALANUL

fest. - mos, - tisztít

HRABÉCZY

Széchenyi-utca 18. szám. — Telefon 323. szám.

Kabát, kosztüm, ruhaszövetek

sejlemek, divatlanelek és mindenféle

OSZI DIVAT UJDONSÁGOK naponta érkeznek.

Kirakatainkat sziveskedjenek figyelemmel kísérrni.

Aszódi és Róth divatruháza

A Közs. Tisztv. Orsz. Szöv. szerződéses szállítói.

Tisztviselőknek 5 százalék kedvezmény.

**Aki mindenkit legazembere-
ftt.** Budapestról jelentik: Tegnap
jélfkor a Rákóczi-ut és a Luther-
tea sarkán hangosan kiabált és
nindenkit legazemberezt egy is-
neretlen 26-28 év körüli férfi. A
nikor a rendőr kérdőre akarta von-
ni, elszaladt és csak nehezen tud-
ák elfogni. Bevitték a főkapitány-
ágra, hol személyazonosságát nem
ikerült megállapítani, azt ellen-
ben igen, hogy köz- és öveszélyes
bűnt. A mentők az Angyalöldi el-
negyógyintézetben helyezték el.

Sport

**A kerületi
csapatbajnoki versenyre**

nagy lelkesedéssel készülnek az
egyesületek. Eddig a DEAC, DTE,
Szolnoki Move, NYTVE és a Kisosz
nevezett csapatokat. Különösen kel-
lemesen lepte meg a rendező kerü-
letet a debreceni nyiregyházi és
szolnoki Kisosz nevezése, amennyi-
ben két-két csapatot indítanak
minden stafétában, s ez a legfénye-
sebb bizonyíték a testnevelési tör-
vény és a Kisosz megszervezésének
a magyar atlétika fejlődésére gya-
korolt üdvös hatásáról. — A csap-
atbajnoki versennyel egyidőben
pontszerző verseny is lesz, helyma-
gas, helytáv, 200 m. gátfutás és a
többi klasszikus versenyszámok-
ból. A tömeges nevezésekre való te-
kintettel a verseny kezdetét is
előbbre volt kénytelen hozni a ren-
dező Keleti kerület s így a verseny
fél 10 órakor kezdődik a DTE nagy
erdei sporttelepén, amelyre belépő-
díjat nem szed a kerület, csupán a
program váltása lesz kötelező.

Birkózóverseny kiírás.

A Debreceni Torna Egyesület
1925 október hó 4-én vasárnap d. e.
10 órai kezdettel rendezi a DTE
Péterfia-utca 76. szám alatti torna-
csarnokában országos ifjúsági bir-
kózóversenyt 5 súlycsoportban a
MBOSz szabályai szerint.

1. A versenyen részt vehetnek az
MBOSz kebelébe tartozó egyesüle-
tek összes ifjúsági versenyzői.

2. Nevezési határidő 1925 szept.
30. este 6 óra.

3. Nevezések az MBOSz címére,
Budapest, Rottenbiller-utca 37. II.
25. küldendők.

4. Nevezési díj személyenként
10.000 korona, mely a mérlegelés-
nél fizetendő le.

5. Minden súlycsoport győztese
nagyvezést, II. helyezett nagyüz-
tözött, III. helyezett nagybronz, 8
induló esetén a negyedik helye-
zett kisézüstözött érmet kap szalla-
gon.

6. Mérlegelés 4-én vasárnap reg-
gel 9 órától a verseny színhelyén.

A bírők testületének tanácsa

a jövő pénteken tanácsulást tart,
melyen a budapesti Fenyves és
Schissler bírők magartartása követ-
keztében előállott helyzetből kifolyólag
leköszönt intézőbizottságot
választják meg újból. — Ugyan-
ekkor foglalkozik a tanács a tan-
folyamra jelentkezők felvételével.

Felhívja a bírőtestület

a bírótanfolyamra jelentkezőket,
hogy a vizsgadíjat, 107 ezer koronát
Pauló István pénztárnoknál
fizessék be legkésőbb csütörtökig,
mert ellenesetben felvételi kérel-
mük nem fog tárgyaltni.

TOZSDE

Értéktőzsde.

A mai értéktőzsdén az irányzat
nagyértékben ellanyhult, nyitá-
kor, vevők híjján teljes üzlettelens-
ég uralkodott a piacon, amit a
kontremin arra használt fel, hogy
az árfolyamokat az egész vonalon
lejjebb nyomja. Az árukinálat foly-
tán az árfolyamokban lassu, — de
egészen zárlatig eltartó árlemorzso-
lódási folyamat indult meg, úgy,
hogy a mai zárófolyamok tegnap-
hoz képest átlag 2-3 százalékos is-
vesztettek. A kuliszban M. Hitel,
Salgó, Nova, Államvasut és Geor-
gia 1-2 százalékkal alacsonyab-
bak. A vaspiacra a vezetőértékek
1.5-3 százalékos hanyatlottak. — A
bányapiacra néhány vezető érték
egész 4 százalékos terjedő árveszte-
séget szenvedett s ezenkívül a cu-
kor részvények, a szesz és világos-
sági papírok is átlag 3-5 százalé-
kkal olesőbbodtak. A forgalom az
egész tőzsdeidő alatt rendkívül von-
tatott volt és igen szűk keretek kö-
zött mozgott.

Terménytőzsde.

A mai terménytőzsdén az irány-
zat buzában és rozsbán tanyha volt
tak, cikkben barátságos.

Hivatalos árak: 76-os tiszavidé-
ki buza 367.5-370, felső tiszavidéki
365-367.5, fehérmegeyi 362.5-365,
dunántuli, pestvidéki 360-365. —
77-es tiszavidéki buza 372.5-375,
felső tiszavidéki 370-372.5, fehér-
megeyi 367.5-370, dunántuli, pest-
vidéki 365-370. — 78-as tiszavidéki
375-377.5, felső tiszavidéki 372.5-
375, fehérmegeyi 370-372.5, — 79-
es tiszavidéki buza 377.5-380, fel-
ső tiszavidéki 375-377.5, fehérme-
geyi 372.5-375, rozs 267.5-272.5,
zab 242.5-257.5, korpá 172.5-177.5.

Zürichi zárlaton

Páris 2450, London 2510 és há-
romnegyed, Newyork 518 és egy-
nyolcad, Brüsszel 2260, Milánó 2112
Hollandia 208 egynegyed, Berlin
123.36, Bécs 72.95, Szófia 375, Prága
1535, Varsó 84.5, Budapest 72.60, —
Belgrád 921.5, Bukarest 251.

Ferencvárosi sertsévszár

Irányzat lanyha, felhajtás 2900,
árak: könnyű 19-22.5, közép 22-
24, nehéz 24-25.

Felelős szerkesztő: **Pálfi József.**
Nyomatott a Tiszántúli Hírlap
r. t. könyv- és lapkiadó-vállalat
nyomdájában.

Goblen, netz stb. munkákra modern
képek, környálkepek
nyugodt képekre, valamint
tálcákra nagy választékban
vitéz Homoródi (Hampel) Jenő
Rákóczi-utca 8. — képektervező újság

Máthéi János
szereelési vállalat
Debrecen, Csapó-u. 24. sz. Telefon 3-
A legmodernebb vízvezeték és fű-
berendezések, csatornázás. A le-
újabb központi gőz és melegvíz
fűtési berendezéseket, garancia
mellett. Ha jó munkára van
szüksége forduljon
cégemhez.
—: Kérjen árajánlatot.

**Tükörgyártás, üvegcsiszol-
lás, kirakatok tükrözése, Sipko-
vits, Szív-u. 14-15. Telefon 356.**

**Iskolai füzetek, író- és rajz-
szerek nagy választékban Thaisz-
papirtüzetben, Bika-szálloda mel-
lett.**

**Mit hirdet ma az Ingóságköz-
vetítő?** (Calvin tér 19. ref püspöki
bérpalota, a Fűvészkert-utca felőli
oldal. Telefon 11-99.) Ha valami
felesleges tárgya van, küldje be mi
előbb az Ingóságközvetítőbe, —
amely októberben nagyszabású al-
kalmi eladást, aukciót rendez. Elfo-
gadunk eladásra mindenféle —
(arany, ezüst, porcellán, majolika
stb.) dísz tárgyakat, nippeket, szob-
rokat, régi poharakat, porcelláno-
kat, férfi és női kabátokat, ruhá-
kat, női kézimunkákat, bútorokat
és mindenféle ingóságokat. Kere-
sünk megvételre: szobaharmóni-
umokat, kályhákat, íróasztalokat,
bútorokat és mindenféle ingáságo-
kat. Heti és havi részletfizetésre is
adunk: férfi és női télikabátokat,
futószőnyegeket, fél és egész háló-
kat, szalon garnitúrákat, magános
bútor darabokat és mindenféle ingó-
ságokat. Páratlan alkalmi vételek:
fűst fűtházzal, gyönyörű réz díszíté-
ses mosdók, kályhaellenzők, össze-
csukható vaságycsok, Meteor gyárt-
mányu esőplőgarnitúra, hatlőeres
petróleum motor, iskola-táskák, is-
kola-hegedűk, gyönyörű vitrinek,
komók és mindenféle ingóságok.
Köncz Árpád iparművész esoda-
szép börtaréai, ridiküljei, vala-
mint debreceni és hortobágyi em-
léktárgyak itt kaphatók. A világ-
hírű amerikai Underwood-írógé-
pek Debrecenben kizárólag az In-
góságközvetítőnél rendelhetők meg
részletfizetésre is. Írógépszalagok
itt kaphatók.

NYUGALMAZOTT
FŐTISZTIVISELŐKBŐL ALAKULT
„Tűz“
FÜTŐANYAG KERESKEDELMI
VÁLLALAT
Debrecen Kálvin-tér 19. szám
I. emelet 22. ajtó.
(Püspöki palota Nagytemplom felőli oldal)
Telefon 555. — Telefon 555.

89,000 K-ért
szállít házhoz egy mázsa I. osztályu
I. minőségű luxus porosz fűtő-
szent kedvező fizetési feltételek
mellett !!!
Üzemi szén, kétszer mosott ponosz
kovács-szén.
Borsodi szén, eredeti bánya áron,
la. teljesen száraz bűk hasáb és
apellit tuzifa hasonló olcsó napi
áron szereshető be.

Festékek
Festőanyagok, bronzok, aranyok, —
nisz, zománclakkok és minden
színű porfestékek kiváló
minőségben nagyon
olcsón vásárolhat
STERN
festéküzletben Piac ucca 10.
Bükával szemben.

Ártalomszolgálat
szakszerű Szabó János építési
készítési és felújítási munkák
szaktalans mesternél, Szent-Anna-u. 25.

**Tisztviselők
és munkások figyelmébe!**

Mielőtt férfi-, vagy fiu-
ruhát vásárolna- meg-
kell Önnek győződnie
saját érdekében a

Hajdusági
férfi- és fiuruha
áruház
szenzációs olcsó áruiról!

Nagy választék:
Raglánok, téli és bór-
kabátokban. Vászón
és nyári öltönyöknek
teljesen leszállítottuk
az árait.

Címre kérjük ügyelni!
HAJDUSÁGI
férfi- és fiuruha üzlet.
Piac-u. 67.
Vármegyeházzal szemben.

„Méliusz“
könyvkereskedés
felhívja az igen tiszteit szülőket
és tanuló ifjúság figye melet
dusan felszerelt raktárára.

Tankönyvek
az összes helybeli és vidéki
elemi iskolák részére. Pol-
gári- és középiskolai tan-
könyvek.
Egyetemi tankönyvek
minden fakultásra.
Saját gyárunkban készült min-
dennemű irkák, füzetek és rajz
tömbök dus választékban.
Rajzeszközök, zsebtintatartók, vo-
nalzők, rajztáblák iskolatáskák,
könyvhordó szíjak, palatáblák,
tolltartók, szivacsok, tusok, tintók
gombfestékek minden színben. —
Pontos kiszolgálás.

Hálószoba ebédlő,
uriszoba
szalon
és börgarnitúra, hencser, mat-
rac szükségletét legmérsékel-
tebb árban beszerezheti
Szántó Zsigmond
páncos és bútorkereskedőnél DEBRECEN
CSAPO-U. 14. (Színházi átjáró).
Fotelek, éjjeli ágy, nagy választékban
Műhely telefon 11-19. Üzlet 10-36

Apró hirdetések

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczen, Debreczeni Független Újság, Hajdúföld vagy a Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában, vagy a Csáthy Ferenc r. t. (Piac utca 8.), vagy a Hegedűs és Sándor r. t. (Piac-utca 34.), vagy az Aczél Henrik (Piac-utca 24.) könyvesboltjának pénztáránál. Alkalmi apróhirdetés 10 szóig 8000 korona, minden további szó 800 korona. — Vastagbetűvel szedett apróhirdetés, levelezés és kereskedelmi apróhirdetés díja duplán számítatik

Apróhirdetésekre felvilágosítást a 7-88. számú telefonon ad a kiadóhivatal

AJÁNLAT

Ablakok — minden nagyságban kaphatók — Ablakgyár, Blattner, Sziv-u. 14.

Női modell kalapok jutányosan szerezhetők be Jungreisznál. — Arany János-u. 37. F353

Perzsaszőnyegeket javítani házhoz olesén elmegy Vohannes Vosgárcza, Arany János-u. 50. 563

Varrógépet alaposan javít első leprecei műszerész, új varrógépek nagy raktára. Keszler A. — Széchenyi-utca 1. 9a

Vaslemezek, székervasalások — Kovács Gyula vasüzletében jutányosan kaphatók. Bika mellett, sarok. 587

Hölgyeim! Szíves tudomásukra hozom, hogy Párisi angol női szabó-szücsődiatfermemet áthelyeztem Budapest, IV., Szervita-tér 8. alá. Szept. 14-én érkeztem vissza Párisi tanulmányutamból, így módomban van a nagyérdemű hölgyközönségnek legújabb párisi divat-kreációikkal szolgálni. Nagybecsű pártfogásukat kérve, maradtam tisztelt Vidovics István.

Bérszöveget len, kender és gyupufonálból vállal a Mansz Szövéje, Burgondia 1. sz. Ugyanott mindenféle szöttek jutányosan kaphatók. H349

Élőrandi kávézó

SZABÓ JOZSEF Varga-utca 1. sz., Szent Anna-utca sarok
KÉSZ HENCSEK RAKTÁRON

LAKÁS, ÜZLET

Butorozott szoba, veranda, külön bejárattal kiadó október 1-re. Varga-utca 15. keresztpület. 620

Különbejárattal utcai butorozott szoba, kószttal, vagy anélkül kiadó Nyugati-utca 32. F339

Központban egy, vagy két szobás lakást keresek. Lelepést fizetek. Cim a kiadóban.

Butorozott egy szoba, konyhát keresek. Cimet a kiadóba kérek. 8a

Üzlethelyiség, központban eladó. Cim a kiadóban. 645

Butorozott szoba, konyhahasználatlaltal 1-re kiadó. Cim a kiadóban. 640

Egy szoba, konyha, lelépéssel — azonnal átadó. Szent Anna 25. H350

Különbejárattal butorozott szoba kiadó október 1-re. Szappanos-utca 10. H341

Butorozva kétszoba, konyhahasználatlaltal kiadó. Némethy, Csapó 71., 2 és 3 óra. H342

Két, három szobás lakást lelépéssel keresek. Cim a kiadóban. H343

Kiadó egy butorozott szoba azonnal, kószttal és adok. Homok-utca 120. sz. 641

Kétszoba, konyha, esetleg üzlethelyiség egy szobával, lelépéssel kiadó. Nyil-utca 107. 646

ÁLLÁST KAP

Intelligens német kisasszonyt keresek két gyermekhez. Cim a kiadóban. F336

Tanulmányt felvesz a Fábri hölgyfodrászsalon. Batthyányi-utca 2. 616

Keresek kiszolgáláshoz kiségitőt, lehetőleg B) listást. Galamb vendéglő, Péterfia 55. 644

Egy jó munkás fodrászsegéd, kiségitőnek felvétetik. Cegléd-utca. 642

Kifutó fiút éjjelre felvesz a Hegedűs és Sándor nyomda. Piac-u. 49. F346

Bejáró szakácsnő, ki perfekt főz, jó bizonyítvánnyal, kis családdhoz, felvétetik. Jelentkezni 10 órától 3-ig. Verbőczy-utca 3., jobb oldal. H345

4 és 1 éves gyermekek mellé keresek jó bizonyítvánnyal rendelkező nőt, lehetőleg gyermekkertésznőt, elsejére. Arany János-u. 42. F352

Bejárónő, könyvvél, felvétetik. — Péterfia 13., kapu alatt balra. H347

ÁLLÁST KERES

Egy tanuló felvétetik. Kószttal vagy fizetés. Oláh, kocsigyártó, Rákóczi-utca 11. 604

Nyugalmozott esendő főtörzs-ormester pénzbeszedő, raktárnoki, irodai vagy bármilyen bizalmi állást elfogad. H319

Egy fiatal nő főzőnő vagy takarítást elvállal. Cim Tordainé, Király-utca 4.

Gyakorlott könyvvél, kereskedelmi végzettt, azonnal állást keres. — Cim kiadóban. 638

Parádés kocsisnak ajánlkozom Debreczen belterületére október 1-re esetleg újévre. Piac-utca 81., ház-mesternél. H348

KERESLET

Keresek megvételre hosszú női aranyláncot. Városháza trafik, — Piac-utca.

Gazdászokat, egyetemi hallgatókat teljesellátásra elfogad kereszttény uri család. Piac-utca 19. II. emelet, folyosón balra. 613

Kölest, buzaaljat, vadrepét és bármilyen galambeséget veszek. — Szappanos-u. 22. 639

Bérbe keresek, a város környékén kisebb-nagyobb földterületet, esetleg szőlőt vagy gyümölcsösöt. — Cim a kiadóban. F349

Istállót 1 lóra keresek állomás közepében. Károly Ferenc József-ut 12. F347

Október 1-re kiadó 35 hold tanyás föld. Cim a kiadóban. H344

Gyermektelen házaspár, vagy pedig egy középkorú tisztességes asszony, aki a főzést elvállalja, három tagu család részére, felvétetik Péterfia-u. 39. sz., utcai lakás. 648

ELADÁS

Két jókarban levő ruhaszekrény eladó. Busi-utca 3. H346

Sestakert, Komlóssy-ut 66. szám alatti, téli-nyári lakásul szolgáló villa, egy hold szőlővel, jutányos áron eladó. Értekezni Honvéd-utca 9-b. F350

Eladó, kedvező fizetési feltételekkel egy 6 lóerős, 6 légkörös, hibamentes Nicholson gőzeséplőgarnitúra. Cim Oláh János, géptulajdonos, Hajdudorog. F351

Gázkályha, kicsi, jól melegítő, eladó. Tratner Dezső, Csapó-utca 11. F353

Különböző butordarabok és egy ca 7. II. em. F348

Uradalmi tej

hónapszámmra kapható, esetleg házhöz szállítva is a

Hajdusági Tejüzem-ben

Füvészkert-u. 8. — Telefon 1206

Tíz magyar hold prima fekete föld legjutányosabban eladó. Tamási-pusztá, Hajdusámsontól 3 kilométer, örök áron eladó. Értekezhetni lehet a helyszínen a tulajdonossal, Somodi Imrénél. 602

Hofherr garnitúra, 4-es húzatós, 18 éves, igen jó karban levő, teljes felszereléssel eladó. Csak válaszbélyeges levelekre válaszolunk. Körner Béla örökösei, Hajduszoboszló. H331

Modern kalapszalón

Debrecen, Miklós ucca 4. I. em. (Kardos Béáné lakása)

A legelőbársonykalapok 250.000-161 gánsabb 300.000 koronáig. **Filc kalapok** 160 ezer K-tól 200 ezer koronáig kaphatók.

Tisztelettel

SOOS JULISKA

VEGYES

Sestakert, Komlósi-ut 20. Szőlő két szobás pajtával kiadó. — Dr. Kiss, városi árvaszék.

Tüzifa és szén legelőnyösebben beszerezhető Erdélyi tüzifa behozatalinál. Fűrdő-u. 2. Telefon 10-93.

Egy pulyka találtatott. Tulajdonosa átveheti, Péterfia-u. 60. jobbra 3-ik ajtó.

Harisnyakötődémmel Kar utca 23. alá költöztem. Harisnyafejlesztéket és kötéseket részemre a Márton Gyula és fia cég üzletében is (Piac- és Simonffy-utca sarok) — vállalnak. Sauerbrunn.

Négy középiskolát végzett tanuló azonnal felvétetik a „Méliusz” — könyvkereskedésben. Jelentkezni lehet délután 4-5 óra között.

Részletfizetésre

NOI FELOLTOK férfi és női szövegek, vásznak, asztalneműk, paplanok ágygarnitúrák és divatcikkek beszerezhetők napi áron. **Friedmann Ferencné, Vár-u. 2. sz. (udvarban).**

Elveszett Egymalom-utcaán kis, sárga bőrtáska, értékes tartalommal, fehér csomag hozzákötve. — Megtalálójára becsületességére apellál egy nyugdíjas tisztviselő. — Nyomravezető jutalomba részesül. 647

Boltiszolga, fiatal, felvétetik — könyvkereskedésbe, Püspöki-palotában.

Szoba lakkok árai

Wolsz festéküzletében

Hatvan-u. 8.

„Medve lakk” 1 doboz 36.000 K
„Elbe” borostyán 1 „ 32.000 K
linoleum 1 „ 32.000 K
„Baba” 1 „ 26.000 K

Zománc

(Email) lakkok árai:

Marx 1 kgos doboz 36.000 K
Elbe 1 „ 36.000 K
Pacific 1 „ 32.000 K

Fél és negyed klgros dobozokban kilogrammonként drágább.

Legelőcsőbb butorraktár!

Kossuth-u. 5, Gambrinus átjáró

Hálószoba, ebédlő konyhaberendezés

raktáron

Bálint Sándor
műbutorasztalos.

WELLS NAGYVILAG TÖRTENETE

MAGYARUL

1000 száz illusztrációval, térkép- és grafikonmelléklettel
A ma legjelentősebb írói alkotása, történelem a XX. század szemzőgéből nézve a XX. század embere számára.
Világsiker: Az angol és német kiadás 4 millió példányban kelt el. A lexikonaiak, 640 oldalas, egész vászonkötésű könyv ára 665.000 korona
Előzetes megrendelés esetén csak 441.000 K, mely összeg május hótól kezdődőleg havi 63.000 K-ás részletekben törleszthető.

Előfizetéseket elfogad bármely könyvkereskedés vagy a kiadó (Budapest, VII. kerület, Ilka ucca 31. szám.)

Kérjen ismertetőt!

GENIUS KIADAS

Felölös szerkesztő: Pálty József. Kiadja a T. H. könyv- és lapkiadó-vállalat; nyomtatott ennek nyomdájában.